

TOIMENPIDEALOITE 101/2005 vp

Metsä- ja maatilan verottamisen yhtenäistäminen perintö- ja lahjaverotuksessa

Eduskunnalle

Metsätilat, joihin ei kuulu peltoja, ovat tulossa yhä tyypillisemmiksi tilamuodoiksi suomalaisella maaseudulla. Metsätiloja syntyy esimerkiksi perinnönjaoissa, jolloin osa perinnönsaajista saa perintöosuutensa metsämaana ja pellot menevät luonnollisella tavalla monimuotoista maatilataloutta harjoittavalle perinnönsaajalle. Samoin yhä enenevässä määrin metsätiloja muodostuu entisistä pientiloista, joiden pellot on metsitetty. Tätä kehitystä on myös yhteiskunnassa viime vuosikymmeninä pyritty edistämään osana maaseudun rakennemuutosta.

Ongelmia aiheutuu yllättävillä tavoilla silloin, kun puhdas metsätila tulee sukupolvenvaihdosvaiheeseen tai perinnön kohteeksi. Tällöin perintö- tai lahjaveroarvoa määriteltäessä on pidetty yleisenä lähtökohtana metsän käypää arvoa vähennettynä 30 prosentilla. Käytännöt myös poikkeavat toisistaan hyvin paljon verottajan tulkintojen mukaan. Seurauksena on se, että sukupolvenvaihdoksessa metsätilan jatkaja tai perinnönsaaja joutuu kohtuuttoman suuren veron maksajaksi ja joutuu ikään kuin ostamaan sukupolvenvaihdoksen tai perinnön kohteen. Tämä johtaa usein metsänhoidon kannalta keskenkasvuisen metsän hakkuisiin tai muutoinkin avohakkuihin verotuksellisista syistä, jolloin myös metsäluonto saattaa kärsiä.

Myös kiinnostus metsänkasvatusta kohtaan on vaarassa vähentyä, koska metsää ei edellä kerro-

tuista syistä pidettäisikään mielekkäänä yksityishenkilön tai perheen omistuskohteenä. Tällöin vaarantuvat myös sukupolvien väliset siteet maaseudulla oleviin kotitiloihin ja metsäomaisuus voi siirtyä esim. julkisyhteisöille pois yksityisomistuksesta.

Maaseudulla peltoviljelyn ja karjatalouden eri muotojen kannattavuuden heikennyttyä on nousut myös vahvasti esille päätoiminen metsätilatalous, jonka merkitys tulee myös vahvistumaan joko pää- tai varsinkin sivutoimisesti. Tätä kehitystä tulisi myös voida lainsäädännöllisesti tukea.

Luonnollinen ratkaisu olisi siirtyä metsätilan perintö- ja lahjaverotuksessa vastaavaan käytäntöön kuin jo nyt on olemassa maatilatalouden osalta. Tällöin kyseisen verotuksen määrittelyn lähtökohtana olisi metsän puhtaan tuoton verotus niillä laskentatavoilla, joita on maatilallaan kuuluvankin metsän osalta. Tämä olisi omiaan edistämään yksityistä metsätaloutta pää- tai sivutoimisenä elinkeinona.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin yksityisen metsätalouden edistämiseksi siten, että metsätilan perintö- ja lahjaverotusta saatetaan samojen määrittelyperusteiden mukaiseksi kuin on olemassa maatilataloudenkin osalta.

TPA 101/2005 vp — Lauri Oinonen /kesk ym.

Helsingissä 20 päivänä lokakuuta 2005

Lauri Oinonen /kesk
Esa Lahtela /sd
Tuija Nurmi /kok